TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2025 m. gruodžio 18 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Intelektinė nuosavybė – Autorių teisės ir gretutinės teisės – Direktyva 2001/29/EB – 2–4 ir 8 straipsniai – Direktyva 2004/48/EB – 1–3 straipsniai – Direktyva 2006/115/EB – Direktyva 2006/116/EB – 1, 2 ir 9 straipsniai – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 ir 47 straipsniai – Teisių gynimo būdai – Teisė į veiksmingą teisinę gynybą – Nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos autorių teisių į kinematografijos kūrinį vieno iš savininkų pareikšto ieškinio dėl teisių pažeidimo priimtinumas priklauso nuo to, ar kiti bendraturčiai buvo įtraukti į bylą“

Byloje C-182/24

dėl *tribunal judiciaire de Paris* (Paryžiaus pirmosios instancijos teismas, Prancūzija) 2024 m. vasario 8 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2024 m. kovo 5 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

RB, Claude Chabrol teisių perėmėjas,

AD, atstovaujamas rūpintojos NM, Claude Chabrol teisių perėmėjas,

DR, Claude Chabrol teisių perėmėja,

ZB, Claude Chabrol teisių perėmėjas,

VQ, Claude Chabrol teisių perėmėja,

RZ, Paul Gégauff teisių perėmėjas,

DQ, Paul Gégauff teisių perėmėjas,

FI, Paul Gégauff teisių perėmėja,

LF, Paul Gégauff teisių perėmėja,

prieš

Société des auteurs et compositeurs dramatiques (SACD),

Radio Days SARL,

* Proceso kalba: prancūzų.

Brinter Company Ltd,

BS,

MW,

Artedis SA,

Panoceanic Films SA,

dalyvaujant:

Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique (SACEM),

HU, Pierre Jansen teisių perėmėjui,

YG, Ellery Queen teisių perėmėjui,

VH, Ellery Queen teisių perėmėjui,

IA,

ID, Jean Patrick Manchette teisių perėmėjui,

Daniel Boulanger įpėdiniui, Daniel Boulanger teisių perėmėjui,

HK, Claude Brulé teisių perėmėjui,

QY, Claude Brulé teisių perėmėjui,

WY, Claude Brulé teisių perėmėjui,

KE, Claude Brulé teisių perėmėjui,

NA, Claude Brulé teisių perėmėjui,

IY, Claude Brulé teisių perėmėjui,

Nicholas Blake įpėdiniui, Nicholas Blake teisių perėmėjui,

Edward Atiyah įpėdiniui, Edward Atiyah teisių perėmėjui,

Ellery Queen įpėdiniui, Ellery Queen teisių perėmėjui,

Richard Neely įpėdiniui, Richard Neely teisių perėmėjui,

Patricia Highsmith įpėdiniui,

Charlotte Armstrong įpėdiniui, Charlotte Armstrong teisių perėmėjui,

WI, Claude Rank teisių perėmėjui,

QT, Hubert Monteilhet teisių perėmėjui,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas F. Biltgen, pirmosios kolegijos teisėjo pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas T. von Danwitz, teisėjai I. Ziemele (pranešėja), A. Kumin ir S. Gervasoni,

generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– RB, kaip Claude Chabrol teisių perėmėjo, atstovaujamo advokato J. Aittouares,

– AD, atstovaujamo rūpintojos NM, kaip Claude Chabrol teisių perėmėjo, DR, ZB ir VQ, kaip Claude Chabrol teisių perėmėjų, RZ, DQ, FI ir LF, kaip Paul Gégauff teisių perėmėjų, atstovaujamų advokatės L. Klein,

– *Radio Days SARL*, *Brinter Company Ltd*, BS, MW, *Artedis SA* ir *Panoceanic Films SA*, atstovaujamų advokato P. Spinosi,

– Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos B. Fodda ir E. Timmermans,

– Austrijos vyriausybės, atstovaujamos A. Posch, J. Schmoll ir G. Kunnert,

– Europos Komisijos, atstovaujamos C. Auvret ir J. Samnadda,

susipažinęs su 2025 m. balandžio 10 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, 2001, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230) 2–4 ir 8 straipsnių, 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo (OL L 157, 2004, p. 45; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 2 t., p. 32) 1–3 straipsnių, 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/115/EB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje (OL L 376, 2006, p. 28), 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/116/EB dėl autorių ir tam tikrų gretutinių teisių apsaugos terminų (OL L 372, 2006, p. 12) 1, 2 ir 9 straipsnių, taip pat Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 17 ir 47 straipsnių išaiškinimo.

2 Prašymas pateiktas nagrinėjant devynių fizinių asmenų, veikiančių kaip 2010 m. mirusio režisieriaus Claude Chabrol ir 1983 m. mirusio scenaristo ir dialogų autoriaus Paul Gégauff teisių perėmėjai, ginčą su *Société des auteurs et compositeurs dramatiques* (Dramos kūrinių autorių ir kompozitorių teisių kolektyvinio administravimo bendrovė) (SACD), *Radio Days SARL*, *Brinter Company Ltd* (toliau – *Brinter*), BS, MW, *Artedis SA* ir *Panoceanic Films SA* dėl C. Chabrol režisuotų keturiolikos filmų, iš kurių penkiems P. Gégauff buvo sukūręs dialogus, naudojimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2001/29

3 Direktyvos 2001/29 4 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Suderinta teisinė autorių teisių ir gretutinių teisių sistema, padidindama teisinį aiškumą [saugumą] ir nustatydama aukštą intelektinės nuosavybės apsaugos lygį, skatins esmines investicijas į kūrybingumą ir novatoriškumą, įskaitant tinklų infrastruktūrą, ir savo ruožtu padės Europos pramonės augimui ir padidėjusiam konkurencingumui [konkurencingumo didinimui] tiek turinio rengimo, tiek informacinės technologijos srityje, ir apskritai įvairiose pramonės ir kultūros srityse. Tai užtikrins užimtumą ir skatins kurti naujas darbo vietas.“

4 Šios direktyvos 2 straipsnyje „Atgaminimo teisė“ įtvirtinta:

„Valstybės narės nustato išimtinę teisę leisti arba uždrausti tiesiogiai ar netiesiogiai, laikinai ar nuolat bet kuriuo būdu ir bet kuria forma atgaminti visą arba iš dalies:

a) autoriams – savo kūrinius;

b) atlikėjams – savo atlikimo įrašus;

c) fonogramų gamintojams – savo fonogramas;

d) filmų pirmojo įrašo gamintojams – jų filmų originalus ir kopijas;

e) transliuojančiosioms organizacijoms – savo transliacijų įrašus nepaisant to, ar tos transliacijos perduodamos laidais ar eteriu, įskaitant kabelinį ar palydovinį perdavimą.“

5 Nurodytos direktyvos 3 straipsnyje „Teisė viešai paskelbti kūrinius ir teisė kitus objektus padaryti viešai prieinamus“ nustatyta:

„1. Valstybės narės nustato autoriams išimtinę teisę leisti arba uždrausti bet kokį savo kūrinių viešą skelbimą laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis, įskaitant savo kūrinių padarymą viešai prieinamais tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku.

2. Valstybės narės nustato išimtinę teisę leisti arba uždrausti padaryti viešai prieinamus laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku:

a) atlikėjams – savo atlikimo įrašus;

b) fonogramų gamintojams – savo fonogramas;

c) filmų pirmojo įrašo gamintojams – jų filmų originalus ir kopijas;

d) transliuojančiosioms organizacijoms – savo transliacijų įrašus nepaisant to, ar tos transliacijos perduodamos laidais ar eteriu, įskaitant kabelinį ar palydovinį perdavimą.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos teisės nebus išnaudotos jokiu šiame straipsnyje nustatytu viešo paskelbimo ar padarymo viešai prieinam[o] veiksmu.“

6 Tos pačios direktyvos 4 straipsnyje „Platinimo teisė“ numatyta:

„1. Valstybės narės nustato autoriams išimtinę teisę leisti arba uždrausti bet kokį viešą jų kūrinių originalo ar jo kopijų platinimą parduodant ar kitais būdais.

2. Kūrinio originalo ar kopijų platinimo teisė nėra laikoma išnaudota Bendrijoje, išskyrus tuos atvejus, kai teisių turėtojas Bendrijoje pirmą kartą tą objektą parduoda ar kitaip perleidžia jo nuosavybę arba tai daroma jo sutikimu.“

7 Direktyvos 2001/29 8 straipsnyje „Nuobaudos ir teisių gynimo būdai“ nustatyta:

„1. Valstybės narės nustato atitinkamas nuobaudas ir teisių gynimo būdus, jei pažeidžiamos šioje direktyvoje nustatytos teisės ir pareigos, bei imasi visų priemonių, reikalingų užtikrinti, kad tos nuobaudos ir teisių gynimo būdai būtų taikomi. Šitaip nustatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

2. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, reikalingų užtikrinti, kad teisių turėtojai, kurių interesus paveikia jos teritorijoje atliekama [teises] pažeidžianti veikla, galėtų pareikšti ieškinį dėl nuostolių atlyginimo ir (arba) prašyti teismo draudimo, prireikus teises pažeidžiančios medžiagos konfiskavimo, taip pat 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų įtaisų, gaminių ar jų sudedamųjų dalių konfiskavimo.

3. Valstybės narės užtikrina, kad teisių turėtojai turėtų galimybes prašyti teismo draudimo tarpininkams, kurių paslaugomis tretieji asmenys naudojasi autorių teisėms ar gretutinėms teisėms pažeisti.“

Direktyva 2004/48

8 Direktyvos 2004/48 10 ir 13 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(10) Šios direktyvos tikslas – suderinti [valstybių narių teisės aktus, reglamentuojančius materialinę intelektinės nuosavybės teisę], kad vidaus rinkoje būtų užtikrintas aukštas, vienodas ir vieningas [intelektinės nuosavybės] apsaugos lygis.

<...>

(13) Būtina apibrėžti kuo platesnę šios direktyvos taikymo sritį, kad būtų galima apimti visas intelektinės nuosavybės teises, kurioms taikomos šios srities Bendrijos nuostatos ir (arba) atitinkamų valstybių narių nacionaliniai teisės aktai. Tačiau šis reikalavimas neapriboja galimybių tų valstybių narių, kurios pageidauja vidaus tikslais išplėsti šios direktyvos nuostatas, kad jas paimtų teisės aktai, susiję su [kad jos apimtų teisės aktus, susijusius su] nesąžininga konkurencija, įskaitant parazitines kopijas, ar panašia veikla.“

9 Šios direktyvos 1 straipsnyje „Objektas“ numatyta:

„Ši direktyva nustato priemones, procedūras ir gynybos būdus užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių gynimą. Šioje direktyvoje terminas „intelektinės nuosavybės teisės“ apima pramoninės nuosavybės teises.“

10 Minėtos direktyvos 2 straipsnyje „Taikymo sritis“ nustatyta:

„1. Nepažeidžiant priemonių, kurios yra ar gali būti numatytos Bendrijos ar nacionalinės teisės aktuose, jei tokios priemonės yra palankesnės teisių turėtojams, šioje direktyvoje numatytos priemonės, procedūros ir gynybos būdai yra taikomi 3 straipsnio nustatyta tvarka visiems intelektinės nuosavybės teisių pažeidimams, numatytiems Bendrijos ir (arba) atitinkamos valstybės narės nacionaliniuose teisės aktuose.

2. Ši direktyva nepažeidžia specialių nuostatų dėl teisių gynimo bei dėl autorių teisių ir gretutinių teisių apribojimų[,] nustatytų Bendrijos teisės aktuose, visų pirma [1991 m. gegužės 14 d. Tarybos direktyvos 91/250/EEB dėl kompiuterių programų teisinės apsaugos (OL L 122, 1991, p. 42; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk. 1 t., p. 114)] ir, ypač, jos 7 straipsnio nuostatų ar [Direktyvos [2001/29] ir, ypač, jos 2–6 ir 8 straipsnio nuostatų.

3. Ši direktyva neturi poveikio:

a) Bendrijos nuostatoms, reglamentuojančioms materialinę intelektinės nuosavybės teisę, [1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, p. 31; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių kalba, 13 sk., 15 t., p. 355)], [1999 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 1999/93/EB dėl Bendrijos elektroninių parašų reguliavimo sistemos (OL L 13, p. 12; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių kalba, 13 sk., 24 t., p. 239)] ar [2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (OL L 178, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 25 t., p. 399)] bendrai ir, ypač, Direktyvos 2000/31/EB 12–15 straipsniams;

b) valstybių narių tarptautiniams įsipareigojimams ir visų pirma [pagal Sutartį dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba, pateiktą 1994 m. balandžio 15 d. Marakeše pasirašytos Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) steigimo sutarties, kuri patvirtinta 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimu 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336,1994, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 21 t. p. 80), 1C priede], įskaitant įsipareigojimus, susijusius su baudžiamosiomis procedūromis ir bausmėmis;

c) bet kurioms valstybių narių nacionalinėms nuostatoms, susijusioms su baudžiamosiomis procedūromis ar bausmėmis dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo.“

11 Tos pačios direktyvos 3 straipsnyje „Bendrasis įsipareigojimas“ nustatyta:

„1. Valstybės narės numato priemones, procedūras ir gynybos būdus, būtinus užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių, kurioms taikoma ši direktyva, vykdymą. Tos priemonės, procedūros ir gynybos būdai turi būti sąžiningi, teisingi, neturi būti komplikuoti ar brangūs, ar sukelti nepagrįstą vėlavimą ar delsimą.

2. Tos priemonės, procedūros ir gynybos būdai taip pat turi būti veiksmingi, proporcingi ir atgrasantys; jie turi būti taikomi tokiu būdu, kad nebūtų sukuriamos kliūtys teisėtai prekybai ir numatytų apsaugos priemones nuo piktnaudžiavimo jomis.“

12 Direktyvos 2004/48 4 straipsnyje „Asmenys, turintys teisę kreiptis dėl priemonių, procedūrų ir gynybos būdų taikymo“ numatyta:

„Valstybės narės pripažįsta, kad siekti šiame skyriuje numatytų priemonių, procedūrų ir gynybos būdų taikymo turi teisę šie asmenys:

a) intelektinės nuosavybės teisių turėtojai taikom[ų] teisės normų nustatyta tvarka;

b) visi kiti asmenys, turintys teisę naudotis tomis teisėmis, visų pirma licenciatai, kiek leidžiama taikom[ų] teisės normų nustatyta tvarka;

c) kolektyvinio intelektinės nuosavybės teisių administravimo institucijos, kurios yra paprastai pripažįstamos turinčiomis teisę atstovauti intelektinės nuosavybės teisių turėtojams, kiek leidžiama taikom[ų] teisės normų nustatyta tvarka;

d) profesinės gynybos institucijos, kurios yra paprastai pripažįstamos turinčiomis teisę atstovauti intelektinės nuosavybės teisių turėtojams, kiek leidžiama taikom[ų] teisės normų nustatyta tvarka.“

Direktyva 2006/115

13 Direktyva 2006/115 reglamentuoja nuomos ir panaudos teises bei tam tikras teises, gretutines autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje.

Direktyva 2006/116

14 Direktyvos 2006/116 11 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„Būtina autorių ir gretutinių teisių aukšto lygio apsauga, nes šios teisės intelektinei kūrybai yra be galo svarbios. Šių teisių apsauga autorių, kultūros pramonės, vartotojų ir visos visuomenės labui taip pat užtikrina kūrybos skatinimą ir jos plėtojimą.“

15 Šios direktyvos 1 straipsnyje „Autorių teisių galiojimo terminas“ įtvirtinta:

„1. Literatūros ar meno kūrinio autoriaus teisės, remiantis [1886 m. rugsėjo 9 d. Berne pasirašytos Konvencijos dėl literatūros ir meno kūrinių apsaugos (1971 m. liepos 24 d. Paryžiaus aktas) su pakeitimais, padarytais 1979 m. liepos 28 d.] 2 straipsniu, galioja visą autoriaus gyvenimą ir 70 metų po jo mirties nepriklausomai nuo kūrinio teisėto viešo paskelbimo datos.

2. Tuo atveju, kai kūrinys sukurtas bendraautorystės pagrindu, 1 dalyje nurodytas terminas skaičiuojamas nuo paskutinio bendraautorio mirties datos.

<...>

4. Jeigu valstybės narės numato, kad kolektyvinių kūrinių autorių teisėms turi būti taikomos specialios sąlygos arba kad teisių turėtoju gali tapti juridinis asmuo, apsaugos terminas skaičiuojamas pagal 3 dalies nuostatas, išskyrus tuos atvejus, kai kūrinį sukūrę fiziniai asmenys yra pripažįstami tokiais viešai paskelbtoje kūrinio versijoje. Ši dalis nepažeidžia pripažintų autorių, kurių indėlius (jiems taikomos 1 arba 2 dalies nuostatos) į šiuos kūrinius galima identifikuoti, teisių.

<...>“

16 Šios direktyvos 2 straipsnyje „Kinematografijos ir audiovizualiniai kūriniai,“ nurodyta:

„1. Kinematografijos arba audiovizualinio kūrinio pagrindinis režisierius yra laikomas jo autoriumi arba vienu iš autorių. Valstybės narės turi teisę nuspręsti, ką pripažinti kitais bendraautoriais.

2. Kinematografijos arba audiovizualinio kūrinio apsaugos terminas baigiasi praėjus 70 metų nuo ilgiausiai išgyvenusio iš toliau išvardytų asmenų mirties nepriklausomai nuo to, ar šie asmenys laikomi bendraautoriais, ar ne; šie asmenys yra: pagrindinis režisierius, scenarijaus autorius, dialogų autorius ir muzikos, specialiai sukurtos kinematografijos ar audiovizualiniam kūriniui, autorius.“

17 Tos pačios direktyvos 9 straipsnyje „Neturtinės teisės“ nustatyta:

„Ši direktyva nepažeidžia valstybių narių nuostatų, taikomų neturtinėms teisėms.“

Prancūzijos teisė

18 *Code de la propriété intellectuelle* (Intelektinės nuosavybės kodeksas) L. 113-3 straipsnyje nustatyta:

„Bendraautorių kūrinys yra bendra bendraautorių nuosavybė.

Bendraautoriai savo teisėmis turi naudotis bendru sutarimu.

Kilus nesutarimų sprendimą turi priimti civilinių bylų teismas.

Jeigu kiekvienas bendraautoris dalyvauja kaip skirtingų žanrų atstovas, kiekvienas iš jų, jei nesusitarta kitaip, gali atskirai naudoti savo asmeninį indėlį, jokiu atveju nepažeisdamas galimybės naudoti bendrą kūrinį.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

19 1967–1974 m. C. Chabrol sukūrė keturiolika filmų (toliau – filmai, dėl kurių kilo ginčas). P. Gégauff bendradarbiavo kuriant penkis iš jų – rašė dialogus, scenarijus ar adaptavo kūrinius kinui.

20 Filmų, dėl kurių kilo ginčas, medžiaga priklausė jų gamintojai *SA Les Films La Boétie*, kuri per savo likvidavimo procedūrą 1982 m. kovo 25 d. sutartimi ją perleido pagal Anglijos teisę įsteigtai bendrovei *Brinter C.*

21 1990 m. sausio 1 d. pardavimo įgaliojimu bendrovė *Brinter* leido bendrovei *Artedis* (MW prisistatė jos direktore) dvylikos mėnesių laikotarpiui, kuris galėjo būti pratęstas savaime, pasirašyti pardavimo sutartis tiesiogiai su pirkėjais ir gauti mokėjimus.

22 1990 m. birželio 8 d. sutartimis C. Chabrol perleido bendrovei *Brinter* teisę 30 metų „toliau naudoti“ įvairius filmus, dėl kurių kilo ginčas. BS prisistatė kaip šios bendrovės direktorius.

23 P. Gégauff teises naudoti penkis filmus, kuriuos kuriant jis bendradarbiavo, jo įpėdiniai taip pat perleido bendrovei *Brinter* 1990 m. birželio 8 d. sutartimi.

24 Pagal 2012 m. vasario 18 d. sutartį bendrovė *Brinter* perleido bendrovei *Panoceanic Films* teisę naudoti šiuos penkis filmus.

25 2019 m. liepos 11 d. penki C. Chabrol įpėdinai ir keturi P. Gégauff įpėdiniai pareiškė ieškinį *Radio Days*, *Brinter*, BS, MW, *Artedis* ir *Panoceanic Films* dėl sutarties ir autorių teisių į filmus, dėl kurių kilo ginčas, pažeidimo. Šie įpėdiniai – ieškovai pagrindinėje byloje – iš esmės teigė, kad nurodyti filmai nebuvo naudojami arba jų naudojimas buvo nepakankamas, ir reikalavo atlyginti nuostolius, patirtus dėl sutarties pažeidimo.

26 2020 m. sausio 27 d. atsakovai pagrindinėje byloje, remdamiesi Intelektinės nuosavybės kodekso L. 113-3 straipsnio antra pastraipa grindžiama jurisprudencija, pateikė nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą, nes į bylą nebuvo įtraukti devyniolika aptariamų filmų bendraautorių.

27 Siekdami ištaisyti klaidas savo reikalavimuose, 2020 m. gegužės 5 d. ir birželio 12 d. raštais ieškovai pagrindinėje byloje įtraukė į bylą septynis fizinius asmenis, kuriuos laikė „bendraautoriais“ arba anksčiau mirusių bendraautorių „teisių perėmėjais“, aštuonis bendraautorių „įpėdinius“, kurių kaip įpėdinių statusą turinčių fizinių asmenų tapatybės jie negalėjo nustatyti, taip pat dvi autorių teisių kolektyvinio administravimo bendroves, t. y. *Société des auteurs et compositeurs dramatiques* (Dramos kūrinių autorių ir kompozitorių teisių kolektyvinio administravimo bendrovė) (SACD) ir *Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique* (Muzikos kūrinių autorių, kompozitorių ir leidėjų teisių kolektyvinio administravimo bendrovė)(SACEM).

28 2023 m. vasario 9 d. nutartimi *tribunal judiciaire de Paris* (Paryžiaus pirmosios instancijos teismas) – prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas – įpareigojo atsakovus pateikti filmų, dėl kurių kilo ginčas, bendraautorių ir jų teisių perėmėjų tapatybės duomenis.

29 Ieškovai pagrindinėje byloje, net ir turėdami šiuos duomenis, dėl filmų, dėl kurių kilo ginčas, skaičiaus, jų sukūrimo metų, dalyvaujančių šalių įvairovės ir tam tikrų bendraautorių, kurių įpėdiniai nežinomi arba negyvena Prancūzijoje, mirties negalėjo nustatyti visų šių filmų bendraautorių ir jų teisių perėmėjų buvimo vietos ir tapatybės.

30 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad nuo 2020 m. sausio 27 d. pagrindinės bylos nagrinėjimas yra sustabdytas, nes nepavyko nustatyti filmų, dėl kurių kilo ginčas, bendraautorių daugybės įpėdinių. Jis pabrėžia, jog ieškovai pagrindinėje byloje dėjo daug pastangų, kad nustatytų bendraautorius arba jų teisių perėmėjus, bet negalėjo teisėtai įtraukti jų į bylą, kaip to reikalaujama nacionalinėje jurisprudencijoje, grindžiamoje Intelektinės nuosavybės kodekso L. 113-3 straipsniu.

31 Šis teismas pabrėžia, pirma, jog Direktyvoje 2001/29 visgi reikalaujama, kad valstybės narės numatytų tinkamas nuobaudas ir teisių gynimo priemones ir kad šios nuobaudos būtų veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

32 Antra, šis teismas pažymi, kad Direktyvoje 2004/48 numatytos priemonės, procedūros ir gynybos būdai neturi įtakos nacionalinės teisės aktuose numatytoms priemonėms, „jei pastarosios yra palankesnės teisių turėtojams“ ir jeigu šios priemonės, procedūros ir gynybos būdai nėra „pernelyg komplikuoti ar brangūs“ ir nesukelia „nepagrįsto vėlavimo ar delsimo“.

33 Bet kuriuo atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad pagal Direktyvos 2006/116 1 straipsnį įpėdiniams perleistos autoriaus teisės saugomos 70 metų po autoriaus mirties, o kolektyvinių kūrinių atveju šis apsaugos terminas yra dar ilgesnis, nes skaičiuojamas nuo atitinkamo kūrinio paskutinio bendraautorio mirties. Tai, beje, taikoma kinematografijos ar audiovizualiniam kūriniui, kaip nurodyta šios direktyvos 2 straipsnyje.

34 Be to, šis teismas pažymi, kad Chartijoje užtikrinama ieškovų pagrindinėje byloje teisė į veiksmingą teisminę gynybą. Anot šio teismo, negalėdami įtraukti į bylą visų filmų, dėl kurių kilo ginčas, bendraautorių teisių perėmėjų, šie ieškovai netenka galimybės kreiptis į teismą, kuris išnagrinėtų jų reikalavimus iš esmės.

35 Šiuo klausimu nurodytas teismas pabrėžia, kad kalbama ne apie įgytų teisių, dėl kurių šalys nesutaria ir kurios būtų vertinamos nagrinėjant bylą iš esmės, ginčijimą, o, kiek tai susiję su ieškinio priimtinumo stadija, apie pačią galimybę remtis šiomis teisėmis reiškiant ieškinį teisme. Anot šio teismo, nagrinėjamu atveju ieškovų pagrindinėje byloje galimybė naudotis autorių teisėmis, atrodo, priklauso nuo jų gebėjimo identifikuoti visus šių teisių bendraturčius.

36 Šiomis aplinkybėmis *tribunal judiciaire de Paris* (Paryžiaus pirmosios instancijos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Direktyvos 2001/29] [2–4] ir 8 straipsniai, [Direktyvos 2004/48] 1–3 straipsniai ir [Direktyvos 2006/116] 1, 2 ir 9 straipsniai tiek, kiek jais kinematografijos ar audiovizualinio kūrinio autoriui ir bendraautoriui užtikrinama tiek išimtinė teisė leisti arba uždrausti atgaminti ir viešai skelbti savo kūrinius, tiek apsaugos laikotarpis, kuris baigiasi praėjus 70 metų po paskutinio bendraautorio mirties, ir kartu jais valstybės narės įpareigojamos autorių teisių pažeidimo atveju numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas nuobaudas bei tinkamus teisių gynimo būdus, kaip ir priemones, procedūras bei gynybos būdus, kurie

nebūtų pernelyg komplikuoti ar brangūs ir nesukeltų nepagrįsto vėlavimo ar delsimo, turi būti aiškinami taip, jog tam, kad teisių turėtojo pareikštas ieškinys dėl kūrinio bendraautorių autorių teisių pažeidimo būtų priimtinas, į bylą turi būti įtraukti visi bendraautoriai?

2. Ar autorių teisių turėtojo teisė į veiksmingą teisinę gynybą ir teisė kreiptis į teismą, kuri yra [Direktyvos 2001/29] [2–4] ir 8 straipsniuose, [Direktyvos 2004/48] 1–3 straipsniuose, [Direktyvos 2006/116] 1, 2 ir 9 straipsniuose, [Direktyvoje 2006/115] ir [Chartijos] 17 ir 47 straipsniuose įtvirtintos teisės į teisingą bylos nagrinėjimą sudedamoji dalis, turi būti aiškinama taip, kad ieškinio dėl autorių teisių pažeidimo priimtinumas priklauso nuo visų kūrinio bendraautorių įtraukimo į bylą?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalies, susijusios su Direktyvos 2006/115 aiškinimu, priimtinumo

37 Reikia priminti, kad pateikti klausimai susiję išimtinai su procedūrine problema, kylančia aiškinant Intelektinės nuosavybės kodekso L. 113-3 straipsnį, pagal kurį bendrai sukurto kūrinio bendraautoriai savo teisėmis turi naudotis bendru sutarimu. Remiantis *Cour de cassation* (Kasacinis Teismas, Prancūzija) jurisprudencija, iš šios nuostatos matyti, kad bendrai sukurto kūrinio, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjamų filmų, bendraautoris, teisme norintis apginti savo turtines teises, privalo įtraukti į bylą visus atitinkamo kūrinio bendraautorius, jeigu jo indėlis negali būti atskirtas nuo šių bendraautorių indėlio, kitaip jo ieškinys bus nepriimtinas. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori išsiaiškinti, ar toks reikalavimas prieštarauja Sąjungos teisei, kurios nuostatas, įskaitant Direktyvą 2006/115, jis nurodo savo klausimuose.

38 Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją SESV 267 straipsnyje numatyta procedūra yra Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimo priemonė, suteikianti Teisingumo Teismui galimybę pateikti nacionaliniams teismams Sąjungos teisės išaiškinimą, būtiną sprendimams tų teismų nagrinėjamose bylose priimti (2023 m. balandžio 27 d. Sprendimo *Castorama Polska ir Knor*, C-628/21, EU:C:2023:342, 25 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

39 Iš suformuotos jurisprudencijos taip pat matyti, kad siekiant pateikti tokį Sąjungos teisės išaiškinimą, kuris būtų naudingas nacionaliniam teismui, būtina, kad šis apibrėžtų pateikiamų klausimų faktines aplinkybes ir teisinį pagrindą arba bent paaiškintų šiuos klausimus pagrindžiančias faktines prielaidas. Be to, prašyme priimti prejudicinį sprendimą turi būti nurodytos tikslios priežastys, dėl kurių nacionalinis teismas kelia Sąjungos teisės aiškinimo klausimus ir mano, kad būtina Teisingumo Teismui pateikti prejudicinį klausimą (2023 m. balandžio 27 d. Sprendimo *Castorama Polska ir Knor*, C-628/21, EU:C:2023:342, 27 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

40 Šiuo klausimu, kaip matyti iš Teisingumo Teismo procedūros reglamento 94 straipsnio c punkto, prašyme priimti prejudicinį sprendimą turi būti nurodytos priežastys, paskatinusios šį prašymą pateikusį teismą kelti klausimą dėl tam tikrų Sąjungos teisės nuostatų aiškinimo ar galiojimo, taip pat jo nustatytas ryšys tarp šių nuostatų ir pagrindinėje byloje taikomų nacionalinės teisės nuostatų, antraip prašymas bus nepriimtinas.

41 Nagrinėjamu atveju prašyme priimti prejudicinį sprendimą niekur nenurodyta Direktyvos 2006/115 reikšmė sprendimui pagrindinėje byloje ir nepažymėta, kokių jos nuostatų išaiškinimą šį prašymą pateikęs teismas siekia gauti.

42 Darytina išvada, kad, kiek tai susiję su Direktyva 2006/115, prašymas priimti prejudicinį sprendimą neatitinka visų šio sprendimo 39 ir 40 punktuose paminėtų reikalavimų.

43 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalis, susijusi su Direktyvos 2006/115 aiškinimu, yra nepriimtina.

Dėl esmės

44 Reikia priminti, kad, remiantis suformuota jurisprudencija, pagal nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo bendradarbiavimo procedūrą, įtvirtintą SESV 267 straipsnyje, Teisingumo Teismas nacionaliniam teismui turi pateikti naudingą atsakymą, kuris leistų išnagrinėti jam pateiktą bylą. Į tai atsižvelgdamas Teisingumo Teismas prireikus turi performuluoti jam pateiktus klausimus (2021 m. lapkričio 18 d. Sprendimo *A. S.A.*, C-212/20, EU:C:2021:934, 36 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

45 Nagrinėjamu atveju iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų matyti, kad jį pateikusio teismo abejonės iš esmės susijusios su Direktyvos 2001/29 8 straipsnio, Direktyvos 2004/48 3 straipsnio ir Direktyvos 2006/116 1 straipsnio poveikiu autorių teisių į kolektyvinį kūrinį kai kurių savininkų pareikšto ieškinio dėl teisių pažeidimo priimtinumui. Šis teismas pažymi, kad Intelektinės nuosavybės kodekse numatytas reikalavimas, kaip jis išaiškintas *Cour de cassation* (Kasacinis Teismas) jurisprudencijoje, pagal kurį toks ieškinys yra priimtinas tik jeigu jį pareiškia visi nurodyti savininkai, nagrinėjamu atveju netenkinamas, nes ieškovai pagrindinėje byloje negali nustatyti tam tikrų bendraautorių teisių perėmėjų taip, kad juos galima būtų įtraukti į bylą.

46 Šiomis aplinkybėmis reikia manyti, kad savo klausimais, kuriuos tikslinga nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2001/29 8 straipsnis, Direktyvos 2004/48 3 straipsnis ir Direktyvos 2006/116 1 straipsnis, siejami su Chartijos 17 ir 47 straipsniais, turi būti aiškinami taip, kad jais draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias ieškinio dėl autorių teisių į kolektyvinį kūrinį pažeidimo priimtinumas priklauso nuo visų šių teisių bendraturčių įtraukimo į bylą.

47 Pirma, Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje nustatyta, kad valstybės narės turi numatyti atitinkamas nuobaudas ir teisių gynimo būdus, jei pažeidžiamos šioje direktyvoje nustatytos teisės ir pareigos, ir imtis visų priemonių, reikalingų užtikrinti, kad tos nuobaudos ir teisių gynimo būdai būtų taikomi.

48 Taigi šioje nuostatoje tik įtvirtintas reikalavimas numatyti, be kita ko, tinkamus teisių gynimo būdus, jei pažeidžiamos šioje direktyvoje nustatytos teisės ir pareigos, ir nenumatyta, kaip turi būti reiškiami autorių teisių apsaugai užtikrinti skirti ieškiniai, kai šios teisės priklauso keliems asmenims.

49 Antra, Direktyvos 2004/48 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės narės turi numatyti priemones, procedūras ir gynybos būdus, būtinus intelektinės nuosavybės teisių, kurioms taikoma ši direktyva, apsaugai užtikrinti. Tos priemonės, procedūros ir gynybos būdai turi būti

sąžiningi, teisingi, neturi būti pernelyg komplikuoti ar brangūs ar sukelti nepagrįsto vėlavimo ar delsimo. Be to, pagal šio 3 straipsnio 2 dalį nurodytos priemonės, procedūros ir gynybos būdai taip pat turi būti veiksmingi, proporcingi ir atgrasomi; jie turi būti taikomi taip, kad nebūtų sukuriama kliūčių teisėtai prekybai ir būtų saugoma nuo piktnaudžiavimo jomis.

50 Šiuo aspektu konstatuotina, kad nors nurodytame 3 straipsnyje reikalaujama numatyti, be kita ko, veiksmingas procedūras, užtikrinančias intelektinės nuosavybės teisių apsaugą, kurios neturi būti pernelyg komplikuotos ar brangios, vis dėlto jame neįtvirtintos taisyklės, taikomos esant keliems autorių teisių turėtojams.

51 Trečia, Direktyvos 2006/116 1 straipsnio 2 dalyje reglamentuojama autorių teisių apsaugos trukmė, numatant, kad tuo atveju, kai šios teisės bendrai priklauso kūrinio bendraautoriams, 1 straipsnio 1 dalyje numatytas apsaugos terminas skaičiuojamas nuo paskutinio bendraautorio mirties datos. Vadinasi, šioje nuostatoje nereglamentuojama, kaip turi būti reiškiami autorių teisių apsaugai užtikrinti skirti ieškiniai, kai šios teisės priklauso keliems asmenims.

52 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Direktyvos 2001/29 8 straipsniu, Direktyvos 2004/48 3 straipsniu ir Direktyvos 2006/116 1 straipsniu valstybės narės įpareigotos numatyti procedūras, būtinas veiksmingai šiose direktyvose įtvirtintų intelektinės nuosavybės teisių apsaugai užtikrinti, draudžiant, be kita ko, pernelyg komplikuotas ar brangias procedūras. Tačiau nė vieno iš šių straipsnių tekste nenustatyta šios apsaugos taikymo tvarka esant keliems autorių teisių turėtojams.

53 Vis dėlto vadovaujantis suformuota jurisprudencija, aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (2023 m. balandžio 27 d. Sprendimo *Castorama Polska ir Knor*, C-628/21, EU:C:2023:342, 36 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

54 Kiek tai susiję su Direktyvos 2001/29 8 straipsnio, Direktyvos 2004/48 3 straipsnio ir Direktyvos 2006/116 1 straipsnio kontekstu, reikia pažymėti, kad kituose šių direktyvų straipsniuose taip pat nereglamentuota atitinkamų teisų gynimo būdų įgyvendinimo tvarka esant keliems autorių teisių turėtojams.

55 Kalbant konkrečiai, Direktyvos 2004/48 4 straipsnyje, kuriame nurodyti asmenys, turintys teisę reikalauti taikyti šioje direktyvoje įtvirtintas priemones, procedūras ir gynybos būdus, nenumatytos konkrečios taisyklės dėl asmenų, kuriems bendrai priklauso autorių teisės, reiškiamų ieškinių.

56 Dėl siekiamų tikslų pažymėtina, kad, kaip matyti iš Direktyvos 2001/29 4 konstatuojamosios dalies, Direktyvos 2004/48 10 konstatuojamosios dalies ir
Direktyvos 2006/116 11 konstatuojamosios dalies, šiomis trimis direktyvomis siekiama, be kita ko, užtikrinti aukštą intelektinės nuosavybės, įskaitant autorių teises, apsaugos lygį.

57 Konkrečiai dėl Direktyvos 2004/48 pažymėtina, kad, remiantis suformuota jurisprudencija, šios direktyvos nuostatos skirtos reglamentuoti ne visiems su intelektinės nuosavybės teisėmis susijusiems aspektams, o tik tiems, kurie susiję, pirma, su šių teisių gynimu ir, antra, su jų pažeidimais, užtikrinant, kad egzistuotų veiksmingi teisių gynimo būdai bet kokiam esamos intelektinės nuosavybės teisės pažeidimui išvengti, jam nutraukti ar jo pasekmėms pašalinti. Taip Sąjungos teisės aktų leidėjas pasirinko apskritai minimaliai suderinti intelektinės nuosavybės teisių

apsaugą (šiuo klausimu žr. 2020 m. liepos 9 d. Sprendimo *Constantin Film Verleih*, C-264/19, EU:C:2020:542, 36 punktą, taip pat 2024 m. sausio 11 d. Sprendimo *Mylan*, C-473/22, EU:C:2024:8, 33 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

58 Vadinasi, konstatuotina, kad, išskyrus pareigą numatyti teisių gynimo priemones, kurios nebūtų pernelyg komplikuotos ar brangios, taikant procesinės autonomijos principą valstybės narės pačios turi nuspręsti dėl atitinkamų teisių gynimo priemonių taikymo procedūros, įskaitant atvejus, kai intelektinės nuosavybės teisės bendrai priklauso keliems asmenims.

59 Pastaruoju aspektu primintina, kad, remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, pagal šį principą kiekvienos valstybės narės vidaus teisės sistemoje turi būti reglamentuotos ieškinių ir skundų, skirtų teisės subjektų iš Sąjungos teisės kildinamoms teisėms užtikrinti, procesinės taisyklės su sąlyga, kad jos nėra mažiau palankios nei taisyklės, reglamentuojančios panašias situacijas, kurioms taikoma vidaus teisė (lygiavertiškumo principas), ir kad dėl jų netampa praktiškai neįmanoma ar pernelyg sudėtinga pasinaudoti Sąjungos teisės suteiktomis teisėmis (veiksmingumo principas) (šiuo klausimu žr. 1976 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Rewe-Zentralfinanz ir Rewe-Zentral*, 33/76, EU:C:1976:188, 5 punktą; 2022 m. lapkričio 17 d. Sprendimo *Harman International Industries*, C-175/21, EU:C:2022:895, 65 punktą ir 2024 m. balandžio 30 d. Sprendimo *M.N. (EncroChat)*, C-670/22, EU:C:2024:372, 129 punktą).

60 Be to, šios procesinės taisyklės bet kuriuo atveju turi atitikti reikalavimus, kylančius iš Chartijos, visų pirma, iš teisei į nuosavybę skirto jos 17 straipsnio ir teisę į veiksmingą teisinę gynybą reglamentuojančio 47 straipsnio.

61 Nagrinėjamu atveju iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo suteiktos informacijos matyti, kad pagal Intelektinės nuosavybės kodekso L. 113-3 straipsnį kolektyvinių kūrinių bendraautoriai savo teisėmis turi naudotis bendru sutarimu, o jiems nesusitarus sprendimą priima nacionalinis teismas. Tačiau, remiantis *Cour de cassation* (Kasacinis Teismas) pateiktu šios nuostatos išaiškinimu, vieno iš bendraautorių pareikštas ieškinys laikomas nepriimtinu, jei į bylą neįtraukiami visi kiti bendraautoriai arba prireikus – jų teisių perėmėjai, net jei toks įtraukimas į bylą būtų labai sudėtingas ar net neįmanomas dėl nuo ieškovo valios nepriklausančių aplinkybių.

62 Atsižvelgiant į šio sprendimo 58–60 punktuose primintus reikalavimus, reikia patikrinti, ar šiomis aplinkybėmis nagrinėjama procedūra nėra pernelyg komplikuota ar brangi ir ar ji nepažeistų lygiavertiškumo ir veiksmingumo principų ir iš Chartijos 17 ir 47 straipsnių kylančių reikalavimų.

63 Pirma, iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo suteiktos informacijos matyti, kad dėl reikalavimo įtraukti į bylą visus bendraautorius ir (arba) jų teisių perėmėjus tampa neįmanoma teisme išnagrinėti jų reikalavimų, nes yra sunku identifikuoti, o todėl ir įtraukti į bylą visus atitinkamų autorių teisių bendraturčių teisių perėmėjus. Šis teismas turi patikrinti, ar nagrinėjamu atveju dėl tokio reikalavimo atitinkama procedūra netampa pernelyg komplikuota ir brangi.

64 Antra, nors remiantis Teisingumo Teismo turima medžiaga negalima preziumuoti lygiavertiškumo principo pažeidimo, primintina, kad, kiek tai susiję su veiksmingumo principu, Sąjungos teisė neįpareigoja valstybių narių nustatyti kitų teisių gynimo priemonių nei tos, kurios jau nustatytos pagal nacionalinę teisę, nebent iš nagrinėjamos nacionalinės teisinės sistemos organizavimo matyti, kad nėra jokių teisminės gynybos priemonių, leidžiančių, nors ir netiesiogiai, užtikrinti iš Sąjungos teisės kylančių teisės subjektų teisių apsaugą, arba jei

vienintelis būdas kreiptis į teismą būtų priverstinis tų teisės subjektų padarytas šios teisės pažeidimas (2022 m. lapkričio 17 d. Sprendimo *Harman International Industries*, C-175/21, EU:C:2022:895, 67 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

65 Be to, reikia pabrėžti, kad pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją kiekvieną atvejį, kai kyla klausimas, ar dėl nacionalinės procesinės teisės nuostatos Sąjungos teisės taikymas tampa neįmanomas arba pernelyg sudėtingas, reikia nagrinėti atsižvelgiant į šios nuostatos svarbą visame procese, į proceso eigą ir jo ypatumus įvairiose nacionalinėse institucijose (2022 m. lapkričio 17 d. Sprendimo *Harman International Industries*, C-175/21, EU:C:2022:895, 68 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

66 Jeigu nagrinėjamu atveju nustatant kolektyvinio kūrinio bendraautorių tapatybę ir buvimo vietą nuolat susiduriama su rimtais sunkumais, siejant ieškinio, kuriuo kai kurie šio kūrinio bendraautoriai siekia apginti savo teises, priimtinumą su reikalavimu įtraukti į bylą visus kitus kūrinio bendraautorius, gali tapti pernelyg sudėtinga pasinaudoti teisėmis, kurios bendraautoriams suteiktos pagal Sąjungos teisę.

67 Trečia, taip pat reikėtų patikrinti, ar tokia padėtis gali lemti Chartijos 17 ir 47 straipsniuose įtvirtintų teisių, t. y. atitinkamai teisės į nuosavybę ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą, pažeidimą.

68 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal Chartijos 17 straipsnio 1 dalį „[k]iekvienas turi teisę valdyti teisėtai įgytą nuosavybę, ja naudotis, disponuoti ir palikti paveldėtojams. Nuosavybė negali būti atimta, išskyrus atvejus, kai tai yra būtina visuomenės poreikiams, ir tik įstatymo nustatytais atvejais bei sąlygomis laiku ir teisingai už ją atlyginant. Nuosavybės naudojimą gali reglamentuoti įstatymai, kiek tai būtina atsižvelgiant į bendruosius interesus.“ Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad intelektinė nuosavybė turi būti saugoma (2012 m. vasario 9 d. Sprendimo *Luksan*, C-277/10, EU:C:2012:65, 68 punktas).

69 Šiomis aplinkybėmis pažymėtina, kad jeigu objektas gali būti pripažintas „kūriniu“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2001/29, jis kaip toks turi būti saugomas pagal autorių teisę, kaip numatyta šioje direktyvoje, ir joje nėra jokių sąlygų dėl tokio kūrinio bendraautorių skaičiaus.

70 Darytina išvada, kad kai to paties kūrinio intelektinė nuosavybė, kaip antai autorių teisės, priklauso keliems asmenims bendrai, visi jie pagal Sąjungos teisę laikomi įgijusiais teisę valdyti šią intelektinę nuosavybę ir naudojasi vienoda apsauga.

71 Tokioje situacijoje kinematografinio kūrinio, kaip antai nagrinėjamo šioje byloje, autoriaus statuso pripažinimas yra pakankama sąlyga norint įgyvendinti teisę į nuosavybę, atsižvelgiant į šio sprendimo 59 punkte primintus principus.

72 Be to, primintina, kad kiekvienas asmuo, kurio teisės ir laisvės, garantuojamos Sąjungos teisės, yra pažeistos, turi teisę į veiksmingą jų teisinę gynybą, kaip numatyta Chartijos 47 straipsnyje. Iš tiesų, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad teise į veiksmingą teisinę gynybą galima remtis vien pagal šį 47 straipsnį, ir jo turinys neturi būti patikslintas kitomis Sąjungos teisės ar valstybių narių vidaus teisės nuostatomis, nes šios teisės į veiksmingą teisinę gynybą pripažinimas konkrečiu atveju, kaip matyti iš nurodyto 47 straipsnio pirmos pastraipos, reiškia, kad asmuo, kuris ja remiasi, remiasi ir Sąjungos teisės užtikrinamomis teisėmis ar laisvėmis (šiuo klausimu žr. 2022 m. lapkričio 17 d. Sprendimo *Harman International Industries*, C-175/21, EU:C:2022:895, 32 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

73 Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad Chartijos 47 straipsnyje įtvirtintos teisės į veiksmingą teisinę gynybą esmę, be kita ko, sudaro tokios teisės turėtojo galimybė kreiptis į teismą, kompetentingą užtikrinti Sąjungos teisėje numatytų teisių laikymąsi ir nagrinėti visus klausimus, susijusius su jo nagrinėjamai bylai išspręsti svarbiomis faktinėmis ir teisinėmis aplinkybėmis (2022 m. lapkričio 17 d. Sprendimo *Harman International Industries*, C-175/21, EU:C:2022:895, 61 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

74 Žinoma, tokiu ribojimu, koks kyla iš Intelektinės nuosavybės kodekso L. 113-3 straipsnio, ginamos nedalyvaujančių bendraturčių teisės, leidžiant jiems gauti pakankamai informacijos, kad nuspręstų dalyvauti byloje, ar ne, ir tai padeda, be kita ko, užtikrinti šių bendraturčių teisės į nuosavybę paisymą, kaip tai suprantama pagal Chartijos 17 straipsnį, ir jų atveju pasiekti šio sprendimo 56 straipsnyje primintą tikslą.

75 Vis dėlto atrodo, jog šios nuostatos lemia tai, kad, nepaisant ieškovų pagrindinėje byloje dėtų pastangų ir stropumo siekiant įtraukti į bylą visus autorių teisių bendraturčius, jų reikalavimai negalės būti išnagrinėti teisme. Tokiu atveju pareiga įtraukti į bylą visus bendraturčius, kad ieškinys būtų pripažintas priimtinu, atrodo, užkerta kelią šiems ieškovams įgyvendinti jų pačių teises. Šiuo klausimu Prancūzijos vyriausybė pripažino, kad ši pareiga tam tikrais atvejais gali reikšti nepagrįstą reikalavimą, dėl kurio ieškovams pagrindinėje byloje gali tapti neįmanoma ar pernelyg sudėtinga įgyvendinti pagal Sąjungos teisę jiems suteiktas teises. Kaip generalinis advokatas iš esmės pažymėjo savo išvados 65 punkte, bendraturčių teisei apginti jų autorių teises negali būti taikomi neįvykdomi arba labai sunkiai įvykdomi procesiniai reikalavimai, nes tai praktiškai reikštų tos teisės panaikinimą ir dėl to būtų pažeista Chartijos 47 straipsnyje įtvirtinta pagrindinė teisė.

76 Taigi, atsižvelgiant į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamos bylos ypatingas aplinkybes, dėl ieškovams pagrindinėje byloje nustatytų procesinių reikalavimų aiškinimo ir taikymo atitinkama procedūra gali tapti pernelyg komplikuota ir brangi, taip pat gali būti pažeistas veiksmingumo principas ir Chartijos 47 straipsnis, tačiau tai dar turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

77 Jeigu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konstatuotų, kad jo nacionalinės teisės negalima aiškinti taip, kad ji atitiktų Sąjungos teisę, jis privalėtų pagal savo jurisdikciją užtikrinti proceso dalyviams teisinę apsaugą, jiems suteiktą pagal šį 47 straipsnį, ir garantuoti visišką šio straipsnio veiksmingumą, prireikus netaikydamas atitinkamų nacionalinės teisės nuostatų (pagal analogiją žr. 2025 m. lapkričio 25 d. Sprendimo *Wojewoda Mazowiecki*, C-713/23, EU:C:2025:917, 76 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

78 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti: Direktyvos 2001/29 8 straipsnis, Direktyvos 2004/48 3 straipsnis ir Direktyvos 2006/116 1 straipsnis, siejami su Chartijos 17 ir 47 straipsniais, turi būti aiškinami taip, kad jais nedraudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias ieškinio dėl autorių teisių į kolektyvinį kūrinį pažeidimo priimtinumas priklauso nuo visų šių teisių bendraturčių įtraukimo į bylą, su sąlyga kad dėl šių nuostatų aiškinimo ir taikymo numatyta procedūra netampa pernelyg komplikuota ir brangi, nes dėl jos vienam ar keliems šių bendraturčių neturi tapti neįmanoma ar pernelyg sudėtinga pareikšti šį ieškinį. Nacionalinis teismas bet kuriuo atveju turi užtikrinti Chartijos 47 straipsnyje įtvirtintos teisės į veiksmingą teisminę apsaugą paisymą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

79 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo 8 straipsnis, 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo 3 straipsnis ir 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/116/EB dėl autorių ir tam tikrų gretutinių teisių apsaugos terminų 1 straipsnis, siejami su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 ir 47 straipsniais,

turi būti aiškinami taip:

jais nedraudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias ieškinio dėl autorių teisių į kolektyvinį kūrinį pažeidimo priimtinumas priklauso nuo visų šių teisių bendraturčių įtraukimo į bylą, su sąlyga kad dėl šių nuostatų aiškinimo ir taikymo numatyta procedūra netampa pernelyg komplikuota ir brangi, nes dėl jos vienam ar keliems šių bendraturčių neturi tapti neįmanoma ar pernelyg sudėtinga pareikšti šį ieškinį. Nacionalinis teismas bet kuriuo atveju turi užtikrinti Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje įtvirtintos teisės į veiksmingą teisminę apsaugą paisymą.

Parašai.